

sděluje, že ministerstvo železnic rozhodlo výnosem ze dne 26. května 1920 nepřevzít ho zpět, načež on dopisem ze dne 12. srpna 1920 odpovídá, že nežádal o zpětné převzetí, nýbrž o opětné použití ve službách čsl. státních drah, k čemuž doložití jest, že výnosem ze 13. listopadu 1918 udělena mu byla až na další nežádaná dovolená. Co žalobce sám předložil, obsah těchto dokladů dlužno pokládati od něho za dozaný, a tohoto obsahu možno užiti pro námitky žalovaným uplatňované, o tom není pochyby. I ačkoli také pochybovati nelze, že rozhodnutí ministra po rozumu Šu 4 nař. může se státi i nepřímou — neboť kdo by na př. pochyboval, že když ministr provede jmenování zřízence do vyšší třídy, jest tím zároveň rozhodnuto, že účinky posavadního nesložení slibu nenastaly — nicméně nemá Nejvyšší soud za to, že by onomu výnosu bylo možno přikládati význam byt' jen nepřímého rozhodnutí dle Šu 4 nař. v tom smyslu, že účinky nesložení slibu nastaly, zvláště když »nepřevzetí zpět« ukazovalo zřetelně na ono jednání mezistátní o převzetí jeho do rak. služeb, jež ministerstvo železnic pokládalo za hotovou věc a proto se domnívalo, že šlo o zpětné převzetí. Na žádný způsob nebylo to tak jasné, aby byl žalobce věděl, že se jedná ve výnosu tom o to, že pro nesložení slibu se prohlašuje ztráta jeho místa, a aby tedy mohl případných právních prostředků na obhájení práv svých se uchopiti. Zůstává to tedy při pouhém z a m í t n u t í pro tentokrát.

Čís. 2492.

Žaloba o vyklizení najatého předmětu nenalirazuje nutné po zákonu výpovědi, byt' i před vynesením rozsudku první stolice uplynula, čítajíc ode dne doručení žaloby, potřebná lhůta výpovědní.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 318/23.)

Žalující železniční společnost pronajala žalovaným byt, při čemž byla umluvena tříměsíční výpověď k činžovnímu období, a, bylo-li by třeba nájemního předmětu k provozu dráhy, jednoměsíční časově volná výpověď. Tvrdíc, že potřebuje bytu pro železniční zaměstnance, žalovala pronajímatelka nájemníky o vyklizení bytu do 14 dnů. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobě vyhověl, o d v o l a c í s o u d ji zamítl v podstatě z těchto důvodů: Jde o smlouvu nájemní ve smyslu Šu 1090 obč. zák., již dle zákona i dle nájemní smlouvy jest zrušiti výpovědi, vykazující náležitosti Šu 560 a násl. c. ř. s. Výpovědi takové žalobkyně nedala, pouhá opětovná vyzvání žalovaných, by byt vyklidili, nemohou nahraditi výpovědi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V dovolání, uplatňujícím jedině dovolací důvod Šu 503 čís. 4 c. ř. s. hledí dovolatelka, ježto se nemůže odvolávati na předchozí výpověď, oproti odchylnému právnímu názoru soudu odvolacího dovoditi, že žaloba o vyklizení a odevzdání bytu žalovanými najatého nahraňuje vý-

pověď, již k zrušení nájemního poměru žalovaným jinak dáti bylo, neboť prý žaloba jest jasným a zřetelným projevem pronajímatelky, že v nájemním poměru se žalovaným pokračovati nemíní, a obsahuje tudíž v sobě výpověď z bytu, která se uplynutím příslušné výpovědní lhůty, což se stalo před vynesemím rozsudku, stala právně účinnou a opodstatňuje tedy zúplna, by žalobnímu nároku bylo vyhověno. Vývodům těmto však přisvědčiti nelze. Dle §u 1116 obč. zák. musí ten, kdož rozvázati chce nájemní smlouvu, pokud její trvání nebylo ani výslovně ani mlčky ani zvláštními předpisy určeno, ji v určité lhůtě vypověděti dříve, než rozvázání smlouvy má nastati. Dle odst. III. nájemní smlouvy ze dne 30. května 1904 byla pro zrušení projednávaného nájemního poměru stanovena předchozí 3měsíční, na činžovní období vázaná, výpověď a bylo-li by třeba nájemního předmětu k provozu dráhy, jednoměsíční, časově volná výpověď. Výpověď je tedy jediným právním prostředkem, jímž zrušení nájemního poměru v tomto případě přivoděno býti může, a důsledkem toho i nevyhnutelně nutným, aby toto zrušení smlouvy přivoděno bylo. Lze souhlasiti se žalující stranou, že výpověď jest jednostranným projevem vůle, a že mimosoudně může býti s platným účinkem dána i bez zachování náležitosti §§ 565 a 562 c. ř. s. ústním anebo písemným projevem; naproti tomu není dobře myslitelným dání výpovědi činy konkludentními, ježto výpověď je právním úkonem svého druhu a účelu a již dle svého pojmu může se státi jen určitým a výslovným projevem k druhé straně o tom, že a od které doby nájemní poměr má býti zrušen. Bez výpovědi takto dané, je-li jí dle právního stavu věci k zrušení nájemní smlouvy třeba, nemůže nastati zrušení smlouvy a dovolaatelka je na omylu, že tentýž právní účinek přiznati jest také žalobě o vyklizení, uplynula-li ještě před vynesemím rozsudku výpovědní lhůta v tom kterém případě dle úmluvy, zvláštních předpisů neb zákona nutná. Slouží-li výpověď tomu účelu, by smlouva nájemní byla od určité doby právně zrušena, předpokládá žaloba o vyklizení, že smlouva nájemní na některý v zákoně vytyčený způsob již zrušena byla nebo právně přestala a slouží k tomu, aby toto zrušení pořadem práva bylo provedeno. Byla-li však žaloba tato podána, aniž by nájemní smlouva byla dříve výpovědí zrušena, musí ji stihnouti osud, že bude jako bezdůvodna zamítnuta, a nemůže se žalobce dovolávati toho, aby žaloba, uplynula-li mezi tím výpovědní lhůta, na niž předem výpověď dána býti měla, uznána byla za výpověď, když žalobce přes výslovný předpis zákona sám opominul tohoto právního prostředku ku zrušení smlouvy použití, a ani na to nepamatoval, žalobě o vyklizení propůjčiti účinnost výpovědi aspoň tím, že by byl v konečném návrhu poskytl žalovaným pariční lhůtu rovnající se lhůtě výpovědní, dle smlouvy nutné.

Čís. 2493.

Příslušnost rozhodčích soudů dle zákona o stavebním ruchu nevztahuje se na poměr jednotlivého zaměstnance k zaměstnavateli.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, R II 102/23.)

Žalobu zaměstnance na podnikatele staveb o doplatek mzdy procesní soud první stolice po provedeném řízení odmítl pro ne-